

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 138. — ŠTEV. 138.

NEW YORK, MONDAY, JUNE 14, 1926. — PONDELJEK, 14. JUNIJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

NESTRPNI SUHAČI PROTI MOKREMU KANDIDATU

"Razkritja" glede skladov za senatorsko kampanjo v Pennsylvaniji so započela suhaški pogon, kojega namen je spraviti Vare-a iz senata v slučaju, da bi bil izvoljen. — Suhaški napad na Smitha. Newyorški governor ne bo imel dosti prilike pri prihodnjih volitvah.

WASHINGTON, D. C., 13. junija. — Danes se je splošno govorilo, da ne bodo Williamu S. Vare-u iz Pennsylvanije, ki je bil nominiran za senat tekoni zadnjih primarnih volitev, dovolili zavzeti mesto v senatu brez obupnega boja. Vsled "razkritij" glede izdajanja denarja tekom primarnega boja bo vpriporjen oster boj, da se ga proglasi neusposobljenim.

Kot kažejo dosedanja znamenja se bo zgodilo to kljub dejstvu, da so bili izdatki za kampanjo Pepperja in governorja Pinchota dosti večji kot izdatki za kampanjo Vare-a. Razmerje izdatkov treh kandidatov sicer ni še ugotovljeno, vendar pa se glasi, da so bili izdatki za kampanjo Vare-a neizmerno manjši kot oni ostalih dveh kandidatov.

Priče, ki so nastopile pred posebnim senatnim preiskovalnim komitejem, so razkrile korupcijo v politiki Pennsylvanije. Pričevanja so pokazala, da je podkupovanje in nakupovanje glasov splošno in samoposebi umljiva.

Iz vseh pričevanj pred senatnim komitejem je razvidno, da se hočejo suhači v Pennsylvaniji in zveznem senatu iznebiti mokrega kandidata Wm. Vare-a, čeprav se dobro zavedajo dejstva, da ga je izbral narod v upanju, da napravi konec sedanjim neznosnim razmeram, katere je ustvarila prohibicija.

WASHINGTON, D. C., 13. junija. — Vse prilike governorja Smitha, da bi bil imenovan demokratskim kandidatom za mesto predsednika so izgubljene vsled odpora južnih držav, ker sta baje governor Smith in mokrška stranka dvojčka. Te govorice so bile povzročene v političnih krogih radi akcije Tammany skupine v poslanski zbornici, ki je naslovila na republikanskega senatorja Wadswortha pismo, v katerem ga je napadla radi njegove zadnje izjave, v kateri se je zavzel za modifikacijo narodne prohibicijske politike.

Ime governorja Smitha je spravil v kontroverzo med Tammany skupino ter senatorjem Wadsworthom kongresnik Cramton iz Michigana, republikanski suhaški voditelj, ki je izjavil, da se je zavzela Tammany skupina za mokrško stvar iz dveh razlogov, da namreč uveljavi predlogo za pivo in vino in da obrne pozornost javnosti na governorja Smitha kot predsedniškega kandidata na demokratskem tiketu tekom predsedniške kampanje leta 1928.

Ob istem času, ko je vpriporil kongresnik Cramton napad na governorja Smitha, je objavil tudi senator Wadsworth ugotovilo, v katerem je rekel, da ni sprejel nobenega sporočila, ki bi nosilo podpis 21 newyorških demokratov, ki so ga baje obsodili dvostrčnosti v ravnanju s prohibicijskim vprašanjem.

Velika katoliška parada v N. Y. C.

V New Yorku se je vršila včeraj velika parada krog katedrale sv. Patrika, katere se je udeležilo devet kardinalov vseh mogočih narodnosti.

Mesto New York je bilo včeraj priča mogoče največje cerkvene parade, ki se je završila na čast papeškemu odposlanecu, kardinalu Bonzano, ki je prišel v Združene države zastopat papeža na euharističnem kongresu.

Devet kardinalov se je udeležilo sprejema. Poleg kardinalov je bilo deset nadškofov, trideset nad-

vanih škofov ter nebroj monsignorjev.

Sprevod se je pomikal južno do 48. ceste in od tam proti severu do 57. ceste, kjer se je obrnil nazaj proti katedrali.

Ob poti je bilo mebroj policistov, in nadaljni oddelki so bili pripravljeni v bližini katedrale. Kardinal Bonzano s spremlja-jočimi ga monsignorji, se je nahajal na koncu spreveda.

Papeški delegat je preživel včerajšnji dan na domu Nicholas F. Brady-a v Roslyn. Sedem ostalih inozemskih kardinalov je tudi preživel miren dan.

Obiskali so newyorškega kardinala Hayesa ter par uplivnih katoliških moč.

ROJANI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NAJBOGATEJŠA NEVESTA

Pred kratkim se je poročil v Washingtonu David K. E. Bruce z Miss Ailso Mellon, hčerko ameriškega državnega zakladničarja. Ona je najbolj bogata nevesta na svetu, on je pa sin senatorja Bruce iz Marylanda.

Sestanek princa z governerjem.

Švedski prestolonaslednik Gustav Adolf se je sestal z newyorškim governerjem Smithom. — Kramljala sta čisto po domače.

NEW YORK, 13. julija. — Švedski prestolonaslednik se je sestal v soboto zjutraj v City Hall z governerjem Smithom in oba sta kramljala več kot dvajset minut o vseh mogočih stvareh. Ko je bil pogovor končan, je baje rekel governer Smith:

— Ta dečko bi bil botovo izvoljen predsednikom, če bi bila Švedska republika. Allright je.

Pred City Hall je bila postavljena kompanija obrežne artilerije, kateri je poveljeval polkovnik Byrne. Posebni oddelki policij skih častnikov je stal na stopnicah City Halla, ko je dospel princ. Oblekli so ga v sobo governerja, kjer je bil predstavljen Al Smithu.

— Governer, njegova kraljevska visokost, švedski prestolonaslednik, — je rekel eden štabnih častnikov.

— Veseli me, — je rekel Al Smith ter mu prožil svojo mogočno roko.

— In tudi mene veseli, — je zagotovil princ Gustav Adolf.

Prestolonaslednik se je ozrl nato jo sobi.

— Lepo staro poslopje, — je rekel.

— Da, vsi ga imamo radi, — je odvrnil governer. — Pravijo, da je to newyorški urad governerja.

— Kje pa stanujete, kadar ste v New Yorku?

— O, jaz stanujem v hotelu.

Nato se je pričel pogovor glede Niagarskih slapov in glede kraljevske sil, katere razvijajo. Ko je bil pogovor končan je rekel governer Smith:

— Ta dečko bi bil gotovo izvoljen predsednikom, če bi bila Švedska republika.

Počaščenje mrtvega častnika.

PARIZ, Francija, 13. junija. — Zadnji seznam nominacij v vrstah viteзов Častne legije je vseboval tudi ime podporočnika Jean Roux, ki je bil ubit leta 1907, ko je skušal odpreti zatvornice suhega doka, na katerem je pričela goriti bojna ladja "Iena".

Ponočne eksplozije na bojni ladji so ogrožale arsenal in del mesta Toulona. Edini način, kako pogasiti požar, je bil preplaviti dok. Podporočnik je bila pover-

Ustrelil je ženo in samega sebe.

Mehanik je imel halucinacije, da ga zasledujejo oboroženi moški. — Vsled tega je umoril ženo ter izvršil samomor. Šest otrok je bilo priča tragedije.

MAPLE SHADE, N. J., 13. jun. — Konrad Scutter, star štirideset let in mehanik po poklicu, je znorel vsled domnev, da ga zasledujejo oboroženi moški. Razvnetega pa je tudi trpel na posledicah težke bolezni, katero je pred kratkim prestopal. V tem stanju je ustrelil svojo ženo ter izvršil nato samomor na svojem domu v bližini Maple Shade. Tragediji je bilo priča šest otrok zakonskega para.

Po izvršeni tragediji so pripovedovali sosede policistom različne povesti. Morilec in samomorilec se je baje v zadnjem času čudno obnašal ter kazal znake duševnega nereda. Štirinajstletni sin para, John, pa je rekel, da je videl v tork pred ponoči pred njih domom dvajset moč, ki so nosili maske. Nekateri si bili oboroženi. Oče, ki ga je poklical, naj si ogleda može, je izgledal strašno prestrašen, — je izjavil sin.

Scutter je bil baje zapleten v ljubzensko afero z neko mlado deklico iz Philadelphije, in Mrs. Scutter je baje izjavila sosedom, da ga namerava zapustiti.

Ta skrivnostni element bodo preiskali obenem s poročili, da so sorodniki žene pretili možu.

Vsled tudej Scutterja, da so mu sledili moški v avtomobilih in da se boji napada, se je skrčil Humphrey Fontaine, sosed in bogat vrtnar, z dvema tovarišema v garaži v ozadju Scutterjevega doma. Vsi trije so bili oboroženi s puškami in pištolami, pripravljeni, da zavrnejo vsak napad. Bili so v neposredni bližini, ko se je izvršilo streljanje in poklicali so policijo.

ADVERTISE in GLAS NARODA

jena naloga in bil je raztrgan na drobne kosce od dveh strelav z njegove lastne ladje, ki je obstreljevala zatvornice. Zadržal strel pa je otvoril zatvornice. Število mrtvih je znašalo 110 in še večje število jih je bilo ranjenih.

Podporočniku Roux pa ni bilo treba čakati celih osemnajst let na oficijelno priznanje francoske vlade. O tem priča temeljni rušilec, ki je bil imenovan po njem, a mornariški minister, ki je obiskal Toulon ob obletnici nesreče, je sklenil še nadalje počastiti mrtvega junaka.

Angl. delavcev ne podpirajo sovjeti.

Angleško delavstvo odločno izjavlja, da ga ne podpirajo sovjeti. — Delavski uradniki izjavljajo, da so bili poslani iz Rusije skladi za podporo premogarjev soglasno z običaji mednarodnega dela.

LONDON, Anglija, 13. jun. — Po izjavi ministrskega predsednika Baldwin, da se mora opustiti angleško delavsko gibanje vseh tujih vplivov, je Trade Union kongres odločno zanikal, da je kedaj sprejel tekom generalne stavke ali tekom katkega drugega časa denar od ruske sovjetske vlade.

— Želim, da vodi angleško delavsko gibanje Anglež v angleškem duhu, — je izjavil Baldwin v nekem svojem govoru. Dal je tudi izraza svoji bojznosti, da bi angleško delavsko gibanje sledilo vzgledu kontinentalnega.

Medtem ko je govoril ministrski predsednik, so izdali voditelji angleških delavcev odločen protest proti poskusom, da se napačno predstavlja napore ruskih strokovnih unionistov, da pomagajo angleškim delavcem v njih prizadevanjih.

MOSKVA, Rusija, 13. junija. — Dosedaj ni še dospela nobena poslanica, v kateri bi protestirali proti skladom, katere je baje odposlala sovjetska vlada, da podpre zadnjo angleško generalno stavko.

Neka visoka avtoriteta je izjavila včeraj, da so razlogi Anglije glede protesta povsem različni od onih, katere so navajali v brzojavkah. Isti uradnik pa je priznal, da je ustvarila zadnja kampanja angleškega konservativnega časopisja velik nemir v Moskvi, ker so smatrali to kampanjo za možni uvod k diplomatskemu napadu.

Čuden doživljaj.

MIAMI BEACH, Fla., 13. jun. — Miss Svea Bohman, stara 27 let, o kateri se je domnevalo, da je utonila v bližini tukajšnje obali včeraj zvečer tekom poskusa, da reši nekega moža, se je vrnila naslednjega dne opokne, potem ko jo je rešila neka ribiška ladja.

Miss Bohman, ki se je mudila na morskem obali, se je odzvala kriklu nekega možkega, ki se je potapljal eno miljo od obali. Ko se je vrnila, je izjavila, da so jo

REŠITEV FRANCOSKEGA DOLGA

Senat je odgodil do jeseni glasovanje glede francoskega dolga. — Voditelji so opustili vsako upanje na ratifikacijo, dokler ne bo nastopil v tem oziru francoski parlament.

WASHINGTON, D. C., 13. junija. — Odobrenje uravnave francoskega vojnege dolga bo preloženo na prihodnje zasedanje kongresa, soglasno z izjavami voditeljev v senatu. Poročila iz Pariza javljajo namreč, da ne bo francoska vlada odobrila uravnave pred oktobrom. Finančni komitej senata pa je že sklenil, da ne bo predložil zbornici predloge za odobrenje prej kot bi francoski parlament odobril uravnavo.

Če se bodo izkazala kot resnična poročila iz Pariza, da je bila akcija preložena na oktober, se ne bo vpriporilo v senatu Združenih držav niti najmanjšega poskusa, da se izvede odobrenje tekom sedanjega zasedanja kongresa. Predsednik Coolidge si je na vse mogoče načine prizadeval, da v senatu je opaziti proti temu tako opozicijo, da bo naravnost nemogoče izvesti ratifikacijo tekom sedanjega zasedanja.

Semkaj so dospela poročila, da je opozicija v Franciji proti uravnavi zelo močna in da bi bila uravnava najbrž poražena, če bi bila sedaj predložena francoski poslanski zbornici. Francoska socialistična stranka je zavzela stališče proti dogovoru, razven če bi vseboval klavzulo, soglasno s katero naj bi ne bila odvezana Francija plačevati več kot dobi iz nemških reparacij. Glasi se, da je večina francoske poslanske zbornice proti uravnavi razven v slučaju, da se doda rezervacija.

O vprašanju rezervacij in posebnih klavzul se je razpravljalo, ko so se vršila pogajanja med ameriško zadolžno komisijo ter Francijo. Ameriška komisija ni hotela ničesar slišati o takih klavzulah ali rezervacijah. Prepričana je namreč bila, da ne bo senat odobril nikake take pogojne uravnave.

V številnih krogih so domnevali, da bo skušala francoska vlada pospešiti odobrenje sklenjenega dogovora v namenu, da izčisti pot za večja privatna posojila iz ameriških virov. Stvar domnev je, kakšen učinek bo imelo to na francoski finančni položaj.

PARIZ, Francija, 13. junija. — Francoski poslanik Berenger se je posvetoval včeraj z ministrskim predsednikom Briandom ter zahteval takojšnjo odobritev dogovora glede francoskega dolga, katerega je sklenil z Združenimi državami. Ministrski predsednik je bil nato prisiljen priznati, da nima zaenkrat v poslanski zbornici večine. Briand je govoril tudi s številni senatorji ter se prepričal, da bi bilo tudi težko dobiti večino v senatu.

valovi odnesli na morje, potem ko ni mogla doseči moža in da je dobila kmalu nato krče, vsled česar se ni mogla vrniti.

Ko se je stemnilo, se je že nahajala v Gulf morskem toku in celih pet ur je morala plavati, predno jo je rešila ribiška ladja.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali svojo korist in našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji			Lire		
Din.	500	\$ 9.45	Lir	100	\$ 4.35
Din.	1,000	\$ 18.90	Lir	200	\$ 8.40
Din.	2,500	\$ 46.25	Lir	300	\$ 12.30
Din.	5,000	\$ 92.00	Lir	500	\$ 20.00
Din.	10,000	\$ 183.00	Lir	1000	\$ 39.00

Za pošiljatelj, ki presegajo Desettisoč Dinarjev ali pa Dvatisoč Lir dovoljujemo poseben znesku primeren popust.

Nakazila po brzojavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street Phone: CORTLANDT 4687 New York, N. Y.

je edino slovensko podjetje v New Yorku, ki ima vplačan predpisani kapital za izvrševanje poslov državne banke, ter se v soglasju s postavo zamore imenovati banka.

Promet v letu 1925 je znašal \$3,962,673.47, v besedah: — trideset milijonov - dovetsto dovetsto štiri in 47 centov.

Posebni podatki.

Priloga za izplačilo ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posrednem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniši nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

LEP ZASLUŽEK

Prejšnji teden sta v New Yorku v manj kot eni uri zaslužila dva mlada fanta skoro stotisoč dolarjev. Prvi je spravil nekaj nad šestdeset tisočakov, drugi pa polovico toliko.

To ogromno svoto sta zaslužila s pretepanjem in suvanjem.

Delo — če se sme pretep delo imenovati — je bilo precej naporno.

Pa kaj zato. Stotisoč dolarjev je stotisoč dolarjev.

Noben ameriški učenjak ni še nikdar imel takega zaslužka. Noben učenjak, noben industrijalec. Niti Ford, niti Rockefeller ga nima.

Mlada fanta sta se za denar pretepala v največji newyorški areni, ki je namenjena zdravemu športu.

Mlada fanta sta Berlenbach in Stribling. Navzočih je bilo skoro sedemdeset tisoč radovednih gledalcev. V prvih vrstah je bil dobro zastopan takozvani nežni spol.

Vsak udarec je ljudska množica pozdravila z velikim odobravanjem. Časopisje je o tem boju natančno poročalo. Vsaka runda je bila opisana v posebni koloni. Petnajst rund, petnajst kolon.

Pot do civilizacije je težka in naporna. Marsikdo, ki misli, da je civiliziran, je napoldivjak.

Prejšnji teden se je zbralo na enem samem mestu sedemdeset tisoč takih napoldivjakov.

Nedvomno bi jih bilo tam sedemstotisoč, če bi bilo na razpolago dovolj prostora in če bi bila vstopnina nekoliko nižja.

DR. BREN JE ODPOTOVAL

Iz Chicage nam je sporočil prijatelj, da je odpotoval dr. Bren v staro domovino.

Dr. Bren je naš rojak ter je bil ves čas svojega bivanja v Ameriki v službi Rev. Zakrajška.

Reorganiziral mu je časopisje ter mu pokazal nove smernice, ki so mu v pristranski politiki krvava potreba.

Sirša slovenska javnost se je z dr. Brenom seznanila, v njegovi debati z dr. Kernom glede porodne kontrole.

V javno debati ga je sicer dr. Kern posekal, toda dr. Bren je kljub temu dokazal, da je v pristranosti naravnost odličenjak.

Dr. Bren je mož velikih zmognosti in je najbrž trdno prepričan o vsem, kar je pisal in govoril.

Odpotoval je, ker ni mogel služiti dvema gospodarjema: svoji pošteni vesti in Rev. Zakrajšku.

FAŠISTI V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

V Združene države je dospela posebna fašistovska delegacija, ki namerava med tukajšnjimi Italijani ustanoviti podružnico fašistovske stranke.

Sprva se je splošno domnevalo, da gre za par prenapetežev, ki so v domoljubju nekoliko predaleč zašli, te dni je bilo pa oficijelno objavljeno, da ima delegacija v svoje svrhe na razpolago obilno državno podporo.

Ustanovili bodo podružnico fašistovske stranke. Rekrutirali bodo ameriške državljane italijanskega pokolenja.

Vsakdo, ki postane ameriški državljan, se odpove svojemu dotedanjemu državljanstvu.

Mussolini je pa to zaobljubo milostno prezrl ter je rezerviral naturaliziranim Italijanom italijanske državljanke pravice.

To se pravi: Laha, ki postane ameriški državljan, sinatra italijanska vlada še vedno za svojega podanika.

Potemtakem so to nekake dvoživke, ki so Italijani in Amerikanci, pa niso niti eno niti drugo.

Ameriška vlada se strinja z Mussolinijem in njegovo politiko. Vprašanje je seveda, če se bo strinjala z njegovo najpogostejšo odredbo.

Med ameriško demokracijo in laškim fašizmom je namreč precejšnja razlika. Oziroma bi že vsaj moral biti.

Dopis.

Steelton, Pa.

Namenil sem se napisati par vrstic, ker od tukaj so jako redki dopisi. Naj pričem pri delu, ker vsakega delavca delavske novice najbolj zanimajo.

Z delom gre bolj srednje. Tukaj izdelujejo večinoma železniške tračnice. Družba Bethlehem Steel Co. ima tukaj eno najmodernejših naprav. Da se naprava še bolj izpolni, bo meseca julija zamenjala parni stroj z modernim električnim motorjem. Zatorej bodo delavci, kateri delajo v Open Hart in Role Mill, imeli neprosto voljne počitnice od 4 do 6 tednov.

V ponedeljek 21. junija bo imelo društvo Sv. Alojzija svojo letno veselico. V bližnji rojaki so povabjeni.

Dne 5. junija bo imela župnija Sv. Petra svoj letni piknik na znani Kirmel farmi. Zabava bo gosti za vsakega, mladega in starega.

Igrala bo izvrstna godba; servirali bodo gorko počenko in mrazo pivo. V skrivnem kotičku se bo dobilo tudi kaj takega kar ima več kot pol procenta.

Dobro dobi, da se razveselimo v prosti naravi.

Dne 7. junija se je poročil v cerkvi sv. Petra vrli mladenič Joseph Kambič z gospodično Katarino Restak.

Dne 14. junija se bo poročila v slovenski cerkvi sv. Petra Marija Krasevec in Frank Rietriever, ki je izvrstni mladenič, četravno je italijanske narodnosti.

S tem končam za danes in bi prosil rojake po naselbinah, da se naj bolj oglašajo z dopisi v prikljubljenem listu Glas Naroda. Dopise vsak rad čita, bodisi iz velikih mest ali iz farmerskih naselbin.

Naročnik.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service — Jugoslav Bureau.)

VZAKONITEV NEKATERIH NOVIH DOLOČB O NATURALIZACIJI IN EMIGRACIJI.

Dne 20. maja je kongres sprejel tri zakonske načrte, ki se tičejo priseljavanja in naturalizacije. Predsednik jih je podpisal. Ena izmed teh novih postav odpravlja desedanj omejitve, po kateri ni bilo dovoljeno izdajati "prve papirje" tekem tridesetdnevne dobe pred splošnimi volitvami. Druga nova postava izvzema iz priseljeniškega zakona od leta 1924 nekatere španske državljane, ki so bili stanovniki Portorica pred 1. 1899. Tretja nova postava se tiče onih inozemcev, ki so tekem vojne služili v ameriški vojski.

Pred volitvami se smejo izdajati prvi papirji.

Dosedanji naturalizacijski zakon je prepovedal izdajanje prvega državljankega papirja na dan volitve ali tekem tridesetdnevne dobe pred vsako volitvijo. Vsaka inozemčeva izjava o nameri, da hoče postati ameriški državljan ("Declaration of Intention"), po domače "prvi papir" je bila neveljavna, ako izvedena v prihodnjem sodnega klerka na dan volitve ali tekem tridesetih dni pred volitvami. Vreščili se v delokrogu dotičnega sodišča. Razlog, zakaj je bila uvedena ta časovna omejitev glede izdajanja prvega papirja, je bil ta, da bi se preprečevalo izvrševanje volilne pravice s strani inozemcev. Poprje so namreč v mnogih državah tudi inozemci, ki so imeli le prvi papir, uživali volilno pravico. Zato se je hotelo preprečiti, da bi politični kandidati ustvarili nove volilce tik pred volitvami. Od tedaj pa so vse države — razun Arkansas — razveljavile določbo svoje ustave, po kateri so inozemci s prvim papirjem uživali volilno pravico. Ker pa v mnogih okoliščinah imajo vedno kakke volitve, je nekje postalo skoraj nemogoče izdajati prve papirje vsled omenjene omejitve. Leta 1293 izmed dvanaestih mesecev jih je bilo sedem, kjer niso sodišča mogla izdajati prvih papirjev.

Nova postava odpravlja zgornjo omejitev naturalizacijskega zakona. Od sedaj naprej bodo inozemci lahko šli na sodbojo po prvi papir vsak čas brez ozira na volitve. Ob enem nova postava določa, da se imajo vsi prvi papirji, izdani dosedaj v prepovedani dobi, smatrati za veljavne.

Olajšana naturalizacija bivših ameriških vojakov.

Zakon, kakršnega je poslanska zbornica izvirno sprejela, se je izključno tikel naturalizacije onih inozemcev, ki so tekem svetovne vojne služili v ameriški vojski. Naknadno pa je senat sprejel določbo, da se zakon, ki takim bivšim vojakom dovoljuje, da se smejo povrniti v Združene države, ako se sedaj nahajajo v inozemstvu in ne morejo priti v Zdr.

draže vsled kvote. Ameriška Legija je odločno zagovarjala ta zakonski načrt. Tudi poslanska zbornica je sprejela dodatek senata in predsednik je vso postavbo podpisal.

Nova postava podeljuje olajšave le onim bivšim vojakom, ki odgovarjajo sledečim pogojem:

1. da so sposobni za ameriško državljanstvo;

2. da so služili v ameriški vojski, mornarici ali "marine corps" nekaj med 5. aprilom 1917 in 12. novembrom 1918;

3. da so dobili častno odpustnico;

4. da živijo v Združenih državah za časa prošnje za naturalizacijo.

Ako inozemec veteranece odgovarja tem predpogojem, on je upravičen do olajšanja naturalizacijskega postopanja, kakršno je za veterane svetovne vojne veljalo do premirja. Izjema je le v tem, da mora osebo vložiti svojo prošnjo in priložiti zvestoto pred sodnim dvorom. Ta predpoveda bivšim vojakom bo v veljavi za dve leti.

Bivši vojaki in njihove družine smejo priti izven kvote.

Isti zakon nadalje določa, da inozemci, ki so bili ameriški vojaki tekem svetovne vojne kakor tudi njihove žene ter neporočeni otroci pod 18. letom, smejo priti v Združene države kot izvenkvotni priseljenci. Zakon določa, da si ti izvenkvotni priseljenci morajo priskrbeti svojo priseljeniško vizo v roku enega leta po sprejetju tega zakona (t. j. do 26. maja 1927) in da morajo dospeti v ameriško pristanišče, predno poteče veljavnost te vize. Z drugimi besedami, vsak inozemec, kateremu je ta zakon podelil pravico do izvenkvotne priselitve, mora priti v Združene države najdalje v roku 16 mesecev po sprejetju tega zakona.

Glede števila inozemcev, ki bodo vsled tega zakona smeli priti v Združene države brez ozira na kvoto, vladajo razna mnenja. Nekateri člani kongresa so izjavili, da bo novi zakon omogočil prihod kakih 40.000 inozemcev. Mr. Edward M. Lewis, tajnik ameriške Legije, je ob zaslišanju pred priseljeniškim in naturalizacijskim odsekom poslanske zbornice, izjavil, da po njegovem mnenju bi predlagani zakonski načrt omogočil prihod le 10.000 oseb, in da je vprašanje, da-li se bodo vsi ti poslužili te pravice, ne bo čez 15 tisoč.

Razun, kar se tiče kvote, pa bodo tudi za te priseljence veljale določbe splošnega priseljeniškega zakona.

Ker se bržkone tudi med našimi rojaki nahajajo taki bivši vojaki, ki niso postali ameriški državljani, pa se sedaj nahajajo v inozemstvu in ne morejo priti

Dva obmejna incidenta.

"Prager Tagblatt" piše:

V bližini Zuekmantla teče meja med Šlezijama popolnoma nepazno, ne da bi se bilo zdelo naravi potrebno, da bi ločila Prusijo od Čehoslovaške potom rek ali gora. Ob cesti iz Gräfenberga v Freiwaldau stoji tovarna. Tovarniško poslopje samo stoji na pruskih tleh, tri korake oddaljena pisarna pa na čehoslovaških. V teh krajih se je odigrala originalna lovska zgodba.

Na čehoslovaškem ozemlju obstreljen zajec je skočil preko jarka in zbežal v Nemčijo, kjer je poginil. Čehoslovaški lovec je imel s seboj psa, ki politično ni bil dovolj dresiran ter ne pozna državnih mej. Zato je dirkal meniti ni tebi ni preko meje ter prišel s seboj psa, ki politično ni bil dovolj dresiran ter ne pozna državnih mej. Zato je dirkal meniti ni tebi ni preko meje ter prišel s seboj psa, ki politično ni bil dovolj dresiran ter ne pozna državnih mej.

Lovec je odgovoril, da je zbežal zajec v Nemčijo iz Čehoslovaške. "Ho reče lahko vsakdo!" je zavpil Nemec. Lovec je prijel zajca za ušesa, ga dvignil, si ogledal natančno njegovo fiziognomijo ter odgovoril, kazo na njegov govor: "Saj vendar vidite, da ta zajec ni noben Prus, ko ima tako majhen smrček!" "Ha!" je zakričal carinski paznik ter skočil, pripravljeno za boj, preko jarka. "Vi ste udarli oboroženi na čehoslovaško ozemlje!" je vzkliknil lovec z žalostnim glasom. "Vrnite se rajši nemudoma, sicer utegne priti še do vojne". Carinski paznik je zaradel ter ritiral godrnjaše v Nemčijo. "Prosim, pane", se je oglašil v tem hipu čehoslovaški carinski uslužbenec, ki je prišel slučajno na lice mesta, "za tega zajca morate pa plačati uvoznino!"

To je slavni zuekmantelski zajčji spor, s katerim se bavi trenutno prebivalstvo ljubkega gorskega mesteca.

Zadnjič pa se je pripetil drugi obmejna incident. V nedeljo, ko je romalo na stotine pobožnih božjotinkov k čudodelni Materi Božji na Marienhilfberg, so namerali prirediti na vrhu gore Bischofskoje komunike iz sateskih industrijskih centrov shod na prostem. Nevarni shod je bil prepovedan in od vseh strani so drveli na vrh gore tovrni avtomobili polni orožnikov.

Prišedši na vrh gore imponujejo ča množica orožnikov in naletela na nobene zborovanje — pač pa na težave slučaj. Preko planote vrh gore teče dr. meja. Delavci na čehoslovaški strani so storili nekaj, kar sme storiti vsakdo: Vlegli so se idilično v travo in noben od njih ni nastopil kot govor.

nazaj v Združene države radi kvote, bi bilo priporočljivo, da jih njihovi prijatelji opozorijo na novi zakon.

Čim bo vlada izdala potrebna navodila, jih naknadno priobčimo.

nik; na čehoslovaški strani se ni pripetilo nič takega, kar bi bilo mogoče prepovedati...

Samo na pruski strani je stal moč z rdečo kravato — čisto sam — ter govoril sam s seboj, vendar pa tako glasno, da so ga na čehoslovaški strani natančno slišali, in kar je povedal, orožnikom ni bilo ravno povšeči.

Toda čez mejo ni prišel in ni prišel, da bi ga smeli čehoslovaški orožniki aretirati.

KRITIČEN DOGODEK

V veliko javno informacijsko knjižnico v Londonu je stopila mlada lepa dama ter z vso vnemo pričela listati po londonskem adresarju.

Za njo pride star možiček, ki bi tudi rad pogledal v adresar, kjer je upal najti naslov nekega dolžnika. Ta se vstopi za damo ter čaka, od časa do časa malo zakašlja, češ, da se mu mudi.

Nato pridvi v eni sami sapi trgovski človek in se seveda tudi postavi v vrsto. Potem pride nekdo, ki ni vedel za urad nekega mestnega ravatelja, samo to je vedel, da bo kmalu konec ravnateljstva uradnih ur, ter se tudi pomešal med čakajoče.

Se pol duca ta jih je prišlo, ki so hoteli to ali ono informacijo iz adresarja. Mlada dama pa je mirno obračala list za listom ter čevično ni vedela, ali naj išče Arnolda, Lucasa ali pa Welša.

Ko se je vrsta nestrpnih čakalcev še za par oseb podaljšala, je vstopil neki časopisni poročevalec ter hotel biti dami uslužen, zato jo je vlnudno vprašal, kaj pravzaprav išče.

Dama pa je s sladkim nasmehom na obrazu odgovorila: — Ilvala za prijaznost, jaz iščem le kako lepo in primerno ime za mojega najmlajšega, katerega hočemo jutri krstiti.

Marksov spomenik.

Svet narodnih komisarjev sovjetske zveze je sklenil, naj se očitati teatralni trg v Moskvi, kjer so gradili več let spomenik Karlu Marksu. Kot vzrok je bila označena "neumestnost zgradbe v sedanjih okoliščinah". Ljudstvo je pričelo zbijati šale o tem uradnem priznanju zastarelosti očeta socializma. Oblastva so nastopila z dolgim pojasnilom, da je ideološka vrednost spomenika nedvomna. Načrt umetnika Aljošina je že sprejet. Edini vzrok, da se z gradnjo ne nadaljuje, je pomanjkanje denarja. To priznanje je zelo polzgalno hudomušnost občinstva. Sedaj poje cela Moskva — seveda na tihem — pesmico o pomanjkanju kapitala za spomenik pisatelju "Kapitala".

Najdaljše lase ima brez dvoma Angležinja po imenu Mae Pherson. Dolgi so 7 čevljev. To je že tretja rast, kajti dvakrat jih je morala radi bolezni dati odstrčiti.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po
4%

Obresti vam prično teči že od prvega julija naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Peter Zgaga

V Denvenju si je neka deklica izvila roko. Obupana mati je telefonirala požarni brambi, naj pošlje par ognjegasev, ki bi ji roko zopet uravnali.

To ni nič čudnega, če se pomisli, da je dandanes ves svet narobe. Ljudem, ki hodijo v lekarne žejo gasit, se nihče ve ne čudi.

Dekleta bi ne bila tako samozavestna, če bi vedela, kako hitro se dajo popraviti zdrobljena srea.

Čimbolj cenen političnik, temvečje stroške ima dežela z njim.

Danes je dan zastave. Vsak Amerikanece ve, koliko zvezd in prog ima zastava, le malo je pa tistih, ki jim je znano, kako so bele in rdeče proge na zastavi vrste.

Sedaj, ko so vsi tujezemski dolgovi uravnani, ne kaže Ameriki dmegega, kot da globoko seže v svoj žep ter jih poplača.

Dosti se govori in piše o posledicah prohibicije. Tako daleč smo prišli, da nekateri izjavljajo: Kaj mi je mar, če je pijača, ki jo sedaj prodajajo, dobra ali slaba. Pijan je pa človek vendarle, ako je doti izpije.

Nemški narod hoče zapleniti nemški kraljem, prestolonaslednikom, nadvojvodom, grofom, baronom in drugim plemenitašem vse premoženje.

Proti temu so samo nemški kralji, prestolonasledniki, nadvojvode, grofi, baroni in plemenitaši ter katoliški, protestantski in židovski duhovniki.

Te zaveznike je dobila nemška plemenita gospoda zadnji teden, ko so se katoliška, protestantska in židovska cerkev izrazile, da bi bilo nadvse krivično, če bi kdo skušal plemenitnikom zapleniti premoženje, ki ni bilo pridobljeno na posebno plemenit način.

Švedski prestolonaslednik se je v soboto dolgo časa pogovarjal z governerjem newyorške države Al Smithom.

Govorila sta o niagarskih slapovih.

Prestolonasledniki imajo najbrž premalo izvedenosti, da bi z governerjem najbogatejše države na svetu razpravljali o državnih poslih.

Amerikanci ne razumejo položaja na Poljskem.

Kaj takega bi bilo od njih preveč zahtevati.

Saj ne razumejo niti položaja, ki vlada v Herrin, Ill.

Pomonska bitka pri Jutlandu se je sedaj po desetih letih zopet vršila. Topot v angleškem časopisju.

Pa tudi topot je bila angleška admiraliteta odločno porazena.

V soboto mi je povedal rojak, da je videl na trgu prvo grozdje.

Malo zgodaj je še, toda iskrene želje se bodo kmalu začele izpolnjevati.

Pri primarnih volitvah v Pennsylvaniji so prišli na sled velikim sleparijam.

Zadnjih pet je v Ameriki že taka navada, da očitajo sleparstvo vsakemu kandidatu, ki je izvoljen kot nasprotnik suhaške postave.

Tisti ljudje, ki se dolgočasijo, so jako dolgočasni ljudje.

Neki učeni profesor pravi, da ima človeško telo tako gonkoto kot goreča žveplenka.

Tako gorki so pa samo nekateri ljudje.

Tisti, ki zahajajo k "Trem rib'am" v newyorškem Downtownu, so dosti bolj gorki. Skoro tako kot galona gorečega gozolina.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

41

(Nadaljevanje.)

— Sedaj se čuti, — si je mislila — ogorčeno. — O, če bi le imela priliko poplačati ji vse to!

Nato pa se je spomnila, da je nameravala s pomočjo Vere plačati svojega juvelirja. Izrekla je torej par oprostilnih besed ter se lotila nato najnovejših dogodkov dneva.

Ko se je Vera visoko vzravala ter estala kot soha pred Georgino, so opazovale oči Ter Velpsa s strastnim navdušenjem njeno postavo. Dr. Šrat je stal poleg njega ter to zapazil.

— Le pogledajte to krasno postavo — je rekel Ter Velpsi proti zdravniku.

— Svetoval bi vam, da ohranite tako občudovanje zase, — je rekel zdravnik miko. — Dosti je ljudi, katerim se to ne dopade in tudi jaz spadam mednje.

Ter Velpsi je za trenutek začuden ozrl na svojega nasprotnika, a nato se je pojavil smehljaj krog njegovih ustnic.

— Oprostite, — pozabil sem. Nima vsakdo oči, da vidi, a taka sramželjivost se mi zdi pri medicinski dvojno čudna.

Kako je spraval vse to na dan! Dr. Šrat bi ga najraje zadavil. Kljub temu pa se je zadržal ter rekel:

— Jaz sem seveda mnenja, da mi moja znanost ne daje pravice takorekoč strgati s svojimi pogledi obleko raz telo, najmanj pa pri ženskah.

Ter Velpsi pa ni ničesar odgovoril ter se obrnil na stran.

Osemnajsto poglavje.

Par dni pozneje se je nahajala Vera na poti v ateljeje Velpsa, a v tem slučaju v spremstvu molčeče družabnice.

Od palače Konrida pa do ateljeja je bilo nekoliko četrt ure hoda in ker je bilo še zgodaj, je sklenila iti Vera skoz park.

Bilo je soparno in upelani sta dospeli v ateljeje. Ter Velpsi je ni bil vajen videti drugače kot hladno in nedostopno in vsled tega mu v prvem trenutku ni ugajala, a ko je snela klobuk ter si pričela urejati lase, z močnim smehljajem krog ustnic, jo je našel dvakrat toliko očarljivo kot ponavadi.

Hitro je znesel skupaj vsa možna okrepčila in z naravnost otroško radostjo jo je opazoval, ko je jedla jagode ter pila poleg tega ohlajeno vino.

— Mislim, da vam vse pristaja, milostljiva gospa, — je rekel končno iskreno.

Vera se ne nasmehnila.

— Ne delajte me nečimurno, Ter Velpsi.

Nato pa jo je povedel pred svojo sliko.

— Le pogledajte, milostljiva gospa, ali najdete kako izpremembo? Pri tem se je ozrl nanjo od strani, nekoliko vznemirjen. Vera pa je stopila korak nazaj.

Preko ograje arene se je sklanjala sedaj nova postava, postava mladenčica, ki je zrl s strastnim pogledom na kaščanko in tigra in kojega poteze so izražale mučen strah in pričajeno jezo. Desna roka je bila stisnjena, a je visela brez moči preko ograje, kot da ne more v tem strašnem trenutku zadnjikrat pozdraviti ljubljene. Mladenič je stal dekleci naravnost nasproti, a ona ni imela zanj nobenega pogleda.

— Ali vam ugaja? — je rekel končno, nekoliko negotov vsled dolgega molka.

Podala mu je obe roki.

— Mojster ste, Ter Velpsi, in ponosna sem na to, da sem vam mogla pomagati pri tem umetniškem delu.

— Pomagati? Vi sama ste stvariteljica te slike. Za vse, kar bo prišlo iz tega, se moram zahvaliti izključno le vam.

Družabnica je sedela v najbolj oddaljenem kotu, zatopljena, kot ponavadi v svoje vezenje. slučajno pa je zakašljala in Vera je hitro umaknila svoji roki.

— Ali hočete pričeti? — je rekla.

— Sedite, prosim milostljiva gospa, — je rekel Velpsi. — Danes je prevročje za delo in tudi moje misli niso zbrane kot bi morale biti. Devojte mi krako uro pomenka.

Za vsakega človeka pušle enkrat v življenju čar, katerega se ne more iznebiti. V cellem svojem življenju sem si bil vedno sveda zmage in nikdar nisem mislil na to, da bi mogel kdaj postati podjarmljeni. Kadar pa napočijo za take ljudi enkrat ura, se najprvo čudijo, kajti to se jim zdi nekaj povsem nepričakovane, a končno se izgubljajo, kot vsi drugi. To sem spoznal po samem sebi.

Velike temne oči, ki so zlele dotedaj na košček sinjega neba, ki ga je bilo videti skozi okno ateljeja, so se polagoma uprle vanj. Vera je vedela, da je prišel tudi za njo trenutek, v katerem bo za večno izročila svojo dušo neki drugi. Strah jo je, napol od blaženosti in napol od strahu, da ni mogla nuditi niti najmanjšega odpora. Njen molk pa ga je prestrašil.

— Bojzljiv kot deček sem postal naenkrat ter ne vem, če smem govoriti ali če naj molčim. Sreč pa ni mogoče delati nikakih predpisov in ljubezen pride brez naših prizadevanj. Ljubim te, Vera, ljubim te odkar sem te prvikrat videl. To ti je dobro znano, a ne veš, kako mi je obžgal ta plamen dušo in telo. Vedno me je navdajala le ena misel, — ti. Vedno sem imel te eno hrepenenje, — po tebi.

Prenehaj je za trenutek, kajti srce mu je burno utripalo in ustnice sta se tresli. Vera je zaprla oči in sklenjeni roki v naročju sta se nekoliko tresli.

Tedaj pa se je vrgel pred njo na kolena ter rekel:

— Vera, govori, ali me ljubiš?

— Da.

— Ali hočeš biti moja za čast in večnost?

— Da.

Podala mu je roki, privrkal v svojem življenju moškemu, katerega je ljubila, prvikrat iz fenične srčne potrebe. Tega ni vedel, vendar pa je občutil čistost, ki je obdajala to žensko in ki mu jo je delala še bolj drago, kajti celo v tem trenutku ni imela za njega niti besedice strasti. To ga pa ni motilo, kajti njene oči so bile tem bolj zgovorne.

Globoko je vzdihnil.

— Ali more človek sploh biti tako srečen? Ah, če bi mogel le nekaj živeti, da spravim bogove, ki so mi vrgli v naročje ta veliki dar! Vera, ali stojiš še malo, kaj občutiš? Ali najde moja blaženost kaj odmeva v tvojem srcu?

Nasmehnila je svoje čelo na njegovo ter mu pričela pritaženo pripovedovati o svojih bojih proti ljubezni, ko je bila še žena Loren-

ca Konrida. — Takrat je bila krivica, Henrik in s krivico nisem hotel obremeniti svoje vesti.

Molče ji je poljubil roki.

— Sveta nedolžnost, — si je mislil, — prav kot da bi ne bila ljubezen vedno močnejša kot pa pravica ali krivica!

Ob istem času pa ga je veselilo, da je ostala napram njemu tako visoka in nedostopna.

— Sedaj pa si prost, Vera, ter naju ne ločuje nobena stvar.

— Najina sga naju ne ločujeta, a to tukaj, — in pri tem je pokazala na svojo črno obleko. — To mi daje gotove občutnosti, katerim hočem zadostiti. Ko pa bo leto žalovanja končano, potem Henrik...

— Vera, — je vzdihnil strastno, — tega ne moreš misliti resno. Tako številnim dnevom sreče naj se prostovoljno odrečeva? — Kdo nama jamči, da ne bova s tem zavrnila božjega daru, ki nama je bil mogoče namenjen le za kratko dobo časa? Kdo pozna bodočnost? In zakaj? Le da častiva spomin moža, ki ne zasluži nobenega spomina? Kaj nas briga svet, če se ljubiva?

Približala se mu je tako, da se je dotaknila njegovega obraza s svojim licem.

— Henrik moj ljubljani, ni tako, ni tako! Odločno se morava držati, ne gre drugače. Strah me je, če bi ljudje govorili o meni, kajti to se mi zdi tako poniževalno. In to bi gotovo storili po pravici in najhujša med vsemi bi bila Georgina. Leto bo kmalu minilo in potem bom popolnoma tvoja. Niti rob moje obleke pa ne sme biti dotedaj omadeževana, da bom ostala vredna svojih vročih ljubezni do tebe.

(Dalje prihodnji.)

Maksim Gorki:

Orlov in njegova žena.

(Nadaljevanje.)

— No, bratec, ali sta se zopet igrala "Plevo"? — vpraša Kizjakov čevljarja ter se ustavi za trenutek pri njem. — Ah, Priška, ti si tudi pravil! Pojdi raje z mano... napila se ga bova!

— "Prezgodaj mi je še", meni Orlov, ne da bi dvignil glavo. — "S tihim hrepenjem čakam nate", pravi Kizjakov in odide.

Čez nekaj časa mu sledi Orlov. Takoj po njegovem odhodu, prihaja iz kleti mala, okrogla ženska postava. Glava ima zvito tesno v ruto, od obraza se vidi le eno oko in košček čela in lice. Ho-deč z negotovimi koraki se oprijemlje zidu. Preko dvorišča gre proti onemu mestu, kjer je pred kratkim sedel njen molč, in se vse de ravno tja. Nikdo se ne čudi nad njenim prihodom — ves svet je vajen tega in ve, da bo sedela tam kaj tako dolgo, da bo prišel Griška pijan in skesan iz gostilne domov. Prišla je na dvorišče, ker je v kletki premočno, in ker mora peljati pijanega Griška doli po stopnicah. Te stopnice so zelo strme in napol preperle; ko je prišel nekoč Griška pijan iz gostilne domov, je padel in si zvil roko, tako da štirinajst dni ni mogel delati in ona je morala zastaviti vse svoje premoženje, da sta mogla živeti.

Od tistega časa je Matrona strogo pazila nanj. Včasih se vsede kdo izmed hišnih stanovalec k njej, navadno sodnijski sel Sevčenko, bradat podčastnik v p. p., jako pameten, soliden Malorus z gladko ostrizeno glavo in visnjevim nosom. — "No, ali sta imela zopet kaj med sabo?" jo vpraša in zazdeha. — "Kaj te briga?" ga zavrne Matrona neprijazno. — "Niti najmanj", pravi Malorus, nakar oba precej časa molčita. Matrona diha težko, iz njenih prsi odmeva nekaj kakor hrkanje. — "Da se morate vedno vojskovati med seboj! Ali tega res ne moreta pustiti?" prične iznova Malorus. — "To je vendar najina stvar", odgovori Orlova kratko. — "Gotovo! Gotovo je to vaša stvar..." ji pritrdi Sevčenko in v pokima celo pritrjevalno z glavo. — "Čemu se mi torej usiljuješ?" — vzkipi naenkrat Matrona nanj. — "Ti si pa res huda ženska! Nobene besede si ne pustiš reči! Kadar vaju vidim, tebe in Griško, mislim si vedno: kakšen parček! In sedaj se grizeta kakor dva psa! Batine bi morala dobiti vsak dan dvakrat, jutraj in zvečer — potem bi vama že minulo veselje do prepira!"

In jeno odide, kar je Matroni popolnoma prav. Že dolgo se govori po dvorišču, da ima Malorus s svojimi poseti čisto poselne namerne, in ona je jezna nanj kakor na vse ljudi, ki se vmešavajo v njene zadeve. Sevčenko gre kljub svojim štirideset letom z vojaškimi koraki v neki kot dvorišča, ko se mu nšne-

krat zakadi onnekod slikarski učeneč Čišik med noge.

"Ta je pa tudi o, striček — ta Orlov!" je zašepetal važno podčastniku in prebršano škilil na Matrono.

"Tebe bom pa potipal za ušesa, razumeš?" mu zapreti Malorus, smejejo se v svoje brke. Rad ima tega predznega fanta, ki pozna vse tajnosti dvorišča, in v zabavo mu je, pogovarjati se z njim.

"S to se ne more nič pričeti," je nadaljeval Senka s svojimi odkritji, ne da bi se zmenil za Sevčenkove grožnje. "Slikar Maksim je tudi poskusil — a je krasno odfrčal pri nji! Pok! mu jo je prisilila... naravnost v zobe! Sam sem videl..."

Mladostni, živahni in dovzetni deček vsrkava, dahi mu je šele dvajset let, kakor goba vse blato iz obdajajočega ga življenja vase, in drobne gubice na njegovem čelu dokazujejo, da ima Senka že svoje misli.

Na dvorišču je postalo temno. Visoki gori se razprostira štirio-glati kos črnomodrega, v zvezdnem sjaju blešččega se neba. S svojim kamenitim zidovjem izgleda dvorišče kakor temna duplina; na dnu te dupline sedi, tišeč se v kot mala postava Matrone, ki počiva vsled dobljenih udarec in čaka na svojega pijanega moža...

II.

Orlov in njegova žena sta bila četrtito leto poročena. Imela sta otroka, ki je pa v poldrugem letu umrl; žalovala nista dolgo za njim, ker sta upala, da dobita v kratkem drugega. Klet, v kateri sta prebivala, je bila velik, podolgast, temen prostor z obokanim stropom. Tik ob vratih, s pročeljem proti oknom, je stala velika ruska peč; med njo in med steno je peljal ozek hodnik v kvadrat, ki je do-bival svetlobo od dveh na dvorišče idočih oken. Luč je padala v dveh poševnih, motnih trakih v klet, in bilo je vlažno, udajljivo in smrtnotno v tem bivališču. Življenje je valovalo neke daleč, daleč tam zgoraj — tu sem, v to duplino, so prihajali od njega le posamezni motni, negotovi glasovi, ki so prihajali zajedno s prahom dvorišča brez oblike in barve k Orlovim. Poševno od peči je stala za rujavim, z rdečkastimi rožami pretkanim zagrinjalom velika dvojna postelja iz lesa; nasproti postelji, ob drugi steni, je stala miza, pri kateri sta Orlov in njegova žena pila čaj in zavijala kosilo, in med posteljo in nasproti steno, v razsvetljenem prostoru, sta izvrševala svoje delo.

Šurki so lazili eno ob stenah, liščiči lim, s katerim so bile pri-lepljene različne ilustracije iz starih časopisov ob stene. Muhe so letale melanholično šumeč povsod okrog in slike, na katere so sedale, so izgledale na umazanosi-ov ozadij stene kakor temni madeži. Življenje Orlova in njegove žene je bilo silno dolgočasno. Zjutraj ob šestih se je zbudila Matrona, se umila in pripravila samovar, ki je bil več kot enkrat v burah bojnih ranjen in na vseh koncih in krajih popravljen. Pre-

dno je voda v samovaru zavrela, je že pospravila sobo in ukuhala zajutrek. Potem je zbudila moža. Medtem, ko je vstajal in se umival, je že vrelo in se kuhalo v samovaru. Nato sta popila čaj in prizgila bel kruh.

Gregorij je bil jako spreten rokodelce in manjkalo mu ni nikdar delo. Pri čaju je razdelil skupno dnevno delo; on je izvrševal finnejše delo, dočim mu je njegova žena pripravljala vse potrebno in mu pomagala pri malenkostih. Pri čaju sta se dogovorila tudi glede kosila. Pozimi, ko je stavil želedec višje zahteve, je bilo to precej zanimivo vprašanje; poleti je bila peč vsled varčnosti le o praznikih zakurjena, in tudi takrat ne vedno. Živela sta se tedaj s kruhom, namočenim v kvas, ki sta mu pridajala nekoliko čebule in osoljene ribe; včasih sta jedla tudi košček mesa, katerega sta pri kakem znanecu na dvorišču skuhalo. Po čaju sta se vsedla k delu; Gregorij je sedel na svojem z usnjem prevlečenem stolčku. Matrona tesno ob njem na nizki klopi.

Společka sta delala molče — o čem naj bi bila tudi govorila? Menjala sta le par besed, ki so se tilkale dela, in potem sta zopet molčala, pol ure ali še dalje. Votlo padajo udarci kladiva, tanko živžgajo s smolo namazane niti. Zdaj pa zdaj zazdeha Gregorij in po zdehanju zapira usta vsakokrat s glasnim vzdihom. Matrona jadrka je in molči.

Včasih je zapel Orlov tudi kakšno pesmico. Imel je močen glas, metalčno zvoneč in pel ni slabo. Besedi pesmi so donele iz Griški niti prsi urno in strastno ali kot otrož recitativ, ali pa so se razile naenkrat v glasne tožbe in vzdih, doneče melanholično iz kleti na dvorišče. Matrona je spremljala svojega moža s svojim mehkim altom. Oba sta bila pri tem zamisljena in žalostna, in Griškine temne oči so se orosile. Njegova žena je bila vsa zatopljena v svet zvokov, sedela je, prevzeta od njih kakor v poslušanju in se zibala sedaj na to, sedaj na ono stran, včasih je bilo, kot da se hoče za-dušiti od zvokov, — napravila je sredi pesmi pavzo, nato pa je pričela iznova peti s sopranom. No-beden izmed njiju ni čutil med petjem prisotnosti drugega; izli-vajoč vso praznoto in vse dolgočasje svojega neveseliga življenja v tuje besede pesmi, sta iskala iz-raza za svoje lastne, na pol jasne občutke in misli.

Včasih je improviziral Griška: — "A-ah ti življenje, proketo ti življenje! In ti gnev v moji duši, ti prokleti gnev! (Dalje prihodnji.)

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na-tržiti naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsa zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel. Zastopnik najkom-toplo priporoča.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$8.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California: San Francisco, Jacob Landis.

Colorado: Pueblo, Peter Cullig. John Germ, Fr. Janesch; Salida, Louis Costello; Wal-senburg, M. J. Bayuk.

Indiana: Indianapolis, Frank Zupančič.

Illinois: Aurora, J. Verblich; Chicago, Joseph Bligh; Cicero, J. Fabian; Joliet, Mary Bambich; J. Zaleel, John Kern, Jos. Brovat; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Springfield, Matija Bar-borich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas: Franklin in obdolo, Anton Soljak.

Maryland: Kittmillar, Fr. Vodopivec.

Michigan: Detroit, Ant. Janežič.

Minnesota: Chisholm, Frank Gombi; Wly, Jos. J. Peshel; Braloch, Louis Gombi; Gil-ber, Louis Vangel; Hibbing, John Pove; Virginia, Frank Hrvatic.

Montana: Kalpa, Gregor Zober.

New York: Oswego, Karl Starnik; Little Falls, Frank Mada.

Ohio: Barborton, John Balant; Cleveland, Ant. Bobek, Louis Rudman, Ant. Sim-math, Slapnik; Glend, Anton Negro-de; Lorain, Louis Balant in J. Kum-

Kretanje parnikov - Shipping News

16. junija: Aquitania, Cherbourg; Pres. Roose-velt, Cherbourg, Bremen.
17. junija: Westphalia, Hamburg.
18. junija: Olympic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.
22. junija: MATHA WASHINGTON, TRST. SKUPNI IZLET.
23. junija: Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
24. junija: France, Havre; Belgenland, Cher-bourg, Antwerp.
25. junija: Resolute, Cherbourg, Hamburg, Thuringia, Hamburg; Bremen, Cher-bourg, Bremen.
30. junija: Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
1. julija: Homerie, Cherbourg; Luetzow, Bre-men; Berlin, Cherbourg, Bremen.
3. julija: Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Zealand, Cherbourg, Antwerp.
6. julija: PRESIDENTE WILSON, TRST. — SKUPNI IZLET: Columbus, Cher-bourg, Bremen.

7. julija: Aquitania, Cherbourg; Geo. Wash-ington, Cherbourg, Bremen.
8. julija: Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
10. julija: Cleveland, Cherbourg, Hamburg, York, Bremen.
13. julija: Relance, Cherbourg, Hamburg.
14. julija: Berengaria, Cherbourg; Pres. Roose-velt, Cherbourg, Bremen.
17. julija: Majestic, Cherbourg; France, Hav-re; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
21. julija: Mauretania, Cherbourg.
22. julija: Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
24. julija: Paris, Havre; Homerie, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
27. julija: Resolute, Cherbourg, Hamburg.
28. julija: Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
29. julija: Westphalia, Hamburg.
31. julija: Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bre-men, Bremen.

Se: Niles, Frank Kogovsek; Youngs-town, Anton Kikelj.

Pennsylvania: Ambridge, Frank Jakabe; Bensamer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ivavec; Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina; Conemaugh, V. Rovaneck; Krayn, Ant. Tauzel; Export, Louis Supančič, Geo. Prevljak; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternek; Greens-burg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Faushek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschets; Luzerne; Anton Osolnik; Midway, John Zust; Moon Run, Fr. Machek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakabe, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich; Presto: J. Demshar, Reading, J. Pezdirc, Steelton, A. Hren; Turtle Creek in o-kolic, Fr. Schiffrer; West Newton, Joseph Jovan; Willock, J. Peternek.

Wisconsin: Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos-kozen; Racine in okolice, Frank Je-lenc; Sheboygan, John Zorman; West Allis, Frank Skok.

Wyoming: Rock Springs, Louis Taucher.

NAZNANILO.

Vsem našim naročnikom v Chicago, Ill., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš tamoš-nji večletni zastopnik

Mr. JOSEPH BLISH, katerega toplo priporočamo in prosimo rojake, da mu gredo na roko, ter pri njem obnove naroč-nino.

Upravištvo.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred. s naročilom pošljite snamke ali money order na:

"Glas Naroda" 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je na-tatno poučen o potnih listih, pri-ljagi in drugih stvareh.

Pojasnila, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno la prvostarne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naseljske postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavlani dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebuje tudi delj; tozadavna dovoljenja izdaja gene-ralni naseljski komisar v Wash-ington, D. C. Prošnje za tako do-voljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotovanjem, ter se pošlje prosluci v stari kraj gla-som najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugosla-vije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Starši in otroci od 18. do 21. leta Ameriških državljanov pa ima-jo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vzore liste za vse pro-ge; tudi preko Trsta zamorejo Ju-goslovani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT ST., NEW YORK

Prav vsakdo - kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj ku-puje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo prizna-va, da imajo čudovit uspeh -

MALI OGLASI v "Glas Naroda".

Pozor rojaki! V zalogi imamo

SVETO PISMO (stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street New York, N. Y.